Торја № ѳоныс 5 ур. Ставмувывса пролетаріјјас, ӧтувтчӧй!

Коми Комсомол

№ 73 (243) Август 8 лун 1932 ѳо.

ЛЕҔӦ ВЛКСМ КОМІ ОБКОМ

Шеф ӈім оправдајтны ѳелӧ вылын

Август тӧлыс јӧзӧдӧма ѵдарнӧј тӧлысӧн медым выл велӧдчан во кежлӧ лӧсӧдчан ужјас ештӧдны ставнас да сеӈтабр 1 лунсаӈ велӧдчӧм заводѳітны став школајасын. Всеобучлыс кајмӧд во мі должӧнӧс встретітны полнӧј гӧтовностӧн.

Гӧтӧвітчӧм сајын ужјслӧн ѳелӧыс, медым тајӧ фронт вылын бостны тыр вермӧм. Гӧтӧвітчӧм сајын сулалӧ медым школајасӧс вӧчны збыл вылӧ політехніческӧј школајасӧ—коммуністіческӧј воспітаӈӈӧ ӈӧдан школајасӧ.

Ӈекыӆі оз поҔ мірітчыны сещӧм торјаскӧд, кор унжык сельсӧветјасын, унжык школајасын оз ӈӧдсы ӈекущӧм лӧсӧдчан уж, а комсомол, коді јавлајтчӧ всеобуч вылын шеф—кыв кутӧ та вӧсна, оз вӧч ӈемтор. ПоҔӧ-мӧј овны чӧв, кор сӧмын ӧті Сыктывкарын 700 велӧдчысјаслы оз тырмыны велӧдчан помещеӈӈӧјас? ПоҔӧ-мӧј овны чӧв, кор 80 пр. дорӧ школаса помещеӈӈӧјас корӧны ремонт, а сіјӧ ӧнӧҔ-на оз ӈӧдсы?

Сеӈтабр 1-ја лунсаӈ комын кӧкјамыс сурс мортӧс—повышеннӧј да 1 ступеӈа школајасын велӧдчысјасӧс—колӧ пукӧдны партајас сајӧ, шоныд, југыд да бура оборудујтӧм классјасӧ.

ТалунӧҔ-на местајас вылын ӈекущӧм перелом абу. ТалунӧҔ-на лӧсӧдчан уж леҔӧма оппортуніст нога самоѳок вылӧ, ыстысӧны „объектівнӧј" помкајас вылӧ, мыј ремонтјас ӈӧдны оз тырмы сӧм, абу робочӧј вын да с. в. (Јемдін рајон).

Выл велӧдчан во кежлӧ лӧсӧдчан ужӧ сіҔі-жӧ ӈужласӧмӧн бостсӧны областувса учрежѳеӈӈӧјас да організацијајас. Мыј-ӧн шуны сещӧм тор, кор Обл-ОНО оз тӧд, мыј вӧчсӧ местајас вылын?

Комсомол всеобуч вылын шеф, сіјӧ кыв кутӧ выл велӧдчан во кежлӧ лӧсӧдчӧм куҔа ӈе еща-жык наробраз організасыс, но ѳелӧ вылын тајӧ шеф ӈімыс колӧ пустӧј кыв вылын.

Ӈі ӧті рајком, јачејка талунӧҔна абу включітчӧмаӧс ѵдарнӧј тӧлыс ӈӧдны, ѵдарнӧја встретітны выл велӧдчан во. Тащӧм тор Лӧӈінскӧј комсомол аслас радјасын воҔӧ вылӧ оз вермы терпітны.

Всеобуч, культурнӧј революција ӈӧдан ужыс ем ӧті ыжыд јукӧд, та јылыс колӧ гӧгӧрвоны быд комсомолечлы, піонерлы. Талунја мог—включітчыны ставӧн тајӧ ужас да августын вӧчны чорыд перелом выл велӧдчан во кежлӧ лӧсӧдчӧмын.

Талун јӧзӧдам выл велӧдчан во кежлӧ лӧсӧдчӧм јылыс соціалістіческӧј орѳысан договор, кодӧс прімітіс областувса штаб да петӧ орѳысны Котлас да Опарінскӧј рајонјаскӧд.

Соціалістіческӧј договорын пуктысӧ мог—сеӈтабр 1-ӧј лун кежлӧ лӧсӧдчан ужын перјыны тыр вермӧм: 100 прӧч. вылӧ лӧсӧдны помещеӈӈӧјас; быд школа бердӧ лӧсӧдны політехнізација ӈӧдан мастерскӧјјас, а кӧн сіјӧ оз поҔ, сы пыѳѳі робочӧј комнатајас: всеобуч нуждајас вылӧ јӧз пӧвсыс чукӧртны сӧм ӈе еща 40 сур шајтыс; тырмӧн лӧсӧдны учітелјасӧс; леҔны да суҔӧдны став школајаслы колана ӈіга-учебнікјас, тетраѳ, карандаш да мукӧд тор.

Тајӧ магјас індысӧ сы вылӧ, медым комі област тајӧ фронт вылын вӧлі воҔын муныс областӧн. Комсомол організацијалы колӧ бостсыны выл велӧдчан во кежлӧ лӧсӧдчӧмын ӈӧдны поход со кущӧм лозунгӧн: **Всеобучлыс кајмӧд во встретітны полнӧј гӧтовностӧн".**

Ӧні-жӧ быд рајонын, селоын індавны ѵдарнӧј комсомолскӧј бригадајас прорывјас быпӧдӧм вылӧ.

Вывті ыжыд мог сулалӧ „легкӧј кавалеріја" группајаслӧн. „Легкӧј кавалеріја" Ҕоӈӈас быт јітчыны тајӧ ужас, быд местаын област паста ӈӧдавны паскыд проверкајас, кыҔ збыл вылас мунӧ лӧсӧдчан ужыс, петкӧдны ерд вылӧ став тырмытӧм торјассӧ, оппортуніст елементјасӧс, кодјас Ҕугӧӈы ВКП(б) ЦК-лыс ічӧт да шӧр школа јылыс 1931 воса, сеӈтабр 3-ӧд лунса шуӧмсӧ, медым школајасӧс вӧчны збыл коммуністіческӧј школајасӧ.

Быд рајком, јачејка должӧн прімітавны практіческӧј мерајас прорыв быпӧдӧмын.

Јешщӧ ӧтчыд індам, мыј успех лӧсӧдчӧм сајын, успех быт вӧвсыны!

Лӧӈінскӧј комсомол шеф ӈім должӧн оправдајтны ѳелӧӧн!

Ѵдораса КСМ включітчіс тӧдмасны конференцијајаслыс решеӈӈӧјас

Кослан (Асл. корреспонѳентсаӈ). Ѵдораын Областувса 10 КСМ конференција кежлӧ сплав вылын політшколајасӧ да кружокјасӧ вӧлі кыскӧма 80 комсомолечӧс. Сіктјасын 180 ксм да 130 б/п. том јӧзӧс. А ӧнија кадӧ комсомолскӧј школајас велӧдӧны Косланын сӧмын 25 комсомолечӧс, Важгортса ШКМ-ын 23 ксм. да 40 б/п. том јӧзӧс.

Тајӧ школајасын велӧдчан качествоыс улын. Улын сы вӧсна мыј вывті гырыс темајас проработајтӧны вывті регыд кадӧн.

Комсомол конференцијајаслыс решеӈӈӧјас ез-на проработајтны: Чупрово, Пучком, Јертым, Глотово, јуҔ 25-ӧд лунӧ јеѳінӧј сојузнӧј лун 7-ӧд ставсојузса ксм конференција вопросјасӧн ӈӧдісны унжык јачејкаас.

Рајкоммол шуӧм серті август 1-ӧд лунсаӈ 10 лунӧҔ мунны кутас ксм конференција шуӧмјас проработајтан ѳекаѳнік, сіктса, колхозса да терпеӈтін уж вывса ксм. пӧвсын. Ѳекаѳнік ӈӧдӧм могыс местајас вылӧ мунасны рајкоммолыс уполномоченнӧј.

Істомін.

Нуӧдам індустріалізаціја ѳекаѳнік

Робочӧј класс ініціатіваӧн, воҔмӧстчӧмӧн август 6 лунӧ Сӧветскӧј Сојузын ӈекымын во-ӈін ӈӧдсіс—індустріалізација лун. Індустріалізација лунӧ робочӧј класс сурс лыдӧн заводјаслыс, фабрікјаслыс уж бурмӧдӧм куҔа сеталіс предложеӈӈӧјас. Сіјӧ предложеӈӈӧјассӧ пӧртӧмыс мијан государстволы сетіс уна міллон шајт сӧм вылӧ економіја. Сіјӧ предложеӈӈӧјассӧ олӧмӧ пӧртӧмыс отсалӧ воҔын муныс капіталістіческӧј государствојасӧс техніка да економіка боксаӈ **сӧдны да ѳрдјыны**—лозунг ӈӧдӧм ӧдҔӧдны. Індустріалізација лунӧ робочӧј класс да став ужалыс јӧз сетісны дај сетӧны сӧм індустріалізацијалыс ӧд кыпӧдӧм вылӧ.

Таво індустріалізација лун ВКП(б) Крајком щӧктӧм серті вӧчсӧ—індустріалізација ѳекаѳнікӧ. Ѳекаѳніклӧн мог: **„пӧверітны Крајкомлыс решеӈӈӧјас вӧр промышленност јылыс олӧмӧ пӧртӧм, пӧверітны Кардорса вӧрзаводјасын ужалыс робочӧј конференцијалыс решеӈӈӧјас пӧртӧм: буксірјас організујтӧм пыр воҔын муныс предпріјатӧјаслыс опытсӧ бӧрӧ колысјаслы сетны, мобілізујтны став общественностсӧ ізобретателство да раціонализација зајом гӧгӧр**, 37 сурс робочӧј предложеӈӈӧ воӧм вӧсна да сіјӧс ӧдјӧ пӧртӧм вӧсна". (Крајком).

Ѳекаѳнік дырјі колӧ ловҔӧдны производственнӧј совещаӈӈӧјас. Тајӧ могыс торјӧн јона інмӧ мијанлы. Мијан заводјасын бӧрја кадӧ производственнӧј совещаӈӈӧјас нӧшта оз ужавны. А типографіјаын производственнӧј совещаӈӈӧјас јывсыс вунӧдӧмаӧс, оз овлыны. Зев шоча да жеба овлӧны вӧрзаводын, Ӈувчімын, кірпіч заводын. Производственнӧј совещаӈӈӧјаслыс шуӧмјассӧ пӧртӧм оз пӧверајтсы. Профсојузјас омӧла тышкасӧны робочӧј предложеӈӈӧјас пӧртӧм вӧсна. Сылы прімерӧн Сыктывкарса запаӈ. Сені робочӧјјаслӧн предложеӈӈӧјас—лӧсӧдны бонјас, крукјас олӧмӧ оз пӧртсыны 8 лун да сіјӧн ӈужӧдісны пурјасаӈ ужјассӧ ештӧдӧм. Мог сулалӧ—ловҔӧдны производственнӧј совещаӈӈӧјас, пуктыны робочӧјјаслыс предложеӈӈӧјас ӈӧдӧмын чорыд контроль. Ѳекаѳнік дырјі производственнӧј совещаӈӈӧјас ӈӧдӧм воҔын сувтӧдны могӧн мобілізујтны робочӧјјасӧс, заводјасын. вӧрлеҔӧмын суҔытӧм торјас быпӧдӧм вылӧ.

Ѳекаѳнік дырјі колӧ быдногӧн отсавны техніка ӧн овладеј тан обществолыс ужсӧ паскӧдны, сіјӧ обществосӧ массӧвӧјӧ пӧртны. Тајӧ обществоыслӧн јуҔ тӧлысын муныс конференцијајас обществосӧ массӧвӧјӧ пӧртӧмын пуктісны ӈеыжыд заводітсӧм. Колӧ веськыда шуны, мыј обществолыс ужсӧ ӧнӧҔ-на унаӧн оз донјавны, віҔӧдӧны сіҔ-таҔ. Сіјӧс зев бура петкӧдліс конференцијаыслӧн мунӧмыс.

Мог лулалӧ сещӧм медым обществолӧн јачејкајасыс вӧлісны быд заводын, совхозын, колхозын, бригадаын, ѳелянкаын, запаӈын, сіктын. Медым сылӧн кружокјасыс котыртісны робочӧј ізобретателјасӧс, налы отсалісны кыпӧдны тӧдӧмлунсӧ, чертожјас вӧчалӧмын, с. в.

Крајком щӧктӧм серті колӧ ӈӧдны ѵдарнікјаслыс слотјас. СіҔ-жӧ пырсостава колхознӧј бригадаӧн вескӧдлысјаслыс слотјас. Тајӧ слотјас воҔас сулалӧ мог—мобілізујтны колхозникјасӧс урожај ідралан кампаӈӈӧ ӈӧдны, колхознӧј вузасӧм паскӧдны, арса гӧра кӧҔа ӈӧдны, колхозјасӧс овмӧс да організација боксаӈ јонмӧдны. Кыпӧдны колхозјаслыс агро-зоотехникаӧн овладеј тӧм куҔа уж, кружокјас котыртӧмӧн. ӦнӧҔ тајӧ ужыс муніс кустарнӧја, організујттӧг. Колӧ організујтны, пуктыны вескӧдлӧм, отсасӧм.

Ізобретателство да раціонализација крајувса зајомлӧн матысмӧ-ӈін первој тіраж, а мијан областын зајомсӧ разӧдӧма вывтіна еща. Колӧ пуктыны могӧн тајӧ зајомсӧ разӧдӧм куҔа крајӧн сетӧм заданӈӧсӧ тыртны содтӧдӧн. Паскӧдны зајом—заводјасын, біржајасын, запаӈјасын, вӧрѳелянкајасын. Інженерјас, техникјас заводјасӧ, зајом разӧдӧм вылӧ!

Брізјаслӧн (бјуро рабочего ізобретателства) уж (комілесын, заводјасын) мунӧ ӈока, колӧ налыс ужсӧ лӧвҔӧдны, вајӧдны массаӧҔ.

Індустріализација ѳекаѳнік ӈӧдӧмын комсомол воҔын сулалӧны торја гырыс могјас. Ӧд комсомол вӧрлеҔан ужјас механізірујтӧм шеф. Колӧ пӧверітны бостӧм кӧсјысӧмјассӧ ӈӧдӧм, медым суҔытӧм торјассӧ быпӧдны да лоны збыл шефӧн.

Став ужалыс јӧзӧс ѳекаѳнік ӈӧдӧмӧ. Ѵдарнікјас, медвоҔҔа радӧ. ЕнтуҔіазмӧн, ѵдарнӧја ужалысјас вылӧ равнајтчыны став ужалыс јӧзлы.

І. К.

Ѵдарнӧј ӧдјасӧн ештӧдны турун ідралӧм

Кооператівнӧј јачејка мунӧ воҔҔа радын

Ӈувчімса КСМ кооператівнӧј јачеја заводітчӧ ужавны прімернӧја турун ідралан ужын.

Комсомолечјас бостісны ас выланыс објазателствојас быдлун чӧвтны 4 доѳ турун. Налӧн-ӈін ідралӧма 26 доѳ турун зорӧдјасӧ.

Буржыка ужалыс комсомолечјасӧс премірујтісны.

ВіҔінсаМ. Т. С-ыс ѵдарнік Мітушев

Пыр ужалан бригада кыпӧдіс ужлыс производітелност

Комсомол організацијајаслӧн колӧ медвоҔмӧстчӧмӧн участвујтны соціалістіческӧј сіктса овмӧсын производітелнӧј вынјас воҔӧ кыптӧм вӧсна, колхозса производство буржыка котыртӧм вӧсна, колхозлыс доходсӧ кыпӧдӧм вӧсна, лучкі доходјас јуклӧм вӧсна, урожај кыпӧдӧм вӧсна, колхозса том јӧзӧс да став колхозникјасӧс соціалістіческӧја перевоспітајтӧм вӧсна тышкасӧмын.

Сіктын быд комсомол јачејкалӧн бојеспособностыс медвоҔ відлавсыны кутас **урожај ідралан пӧс** лунјасӧ.

(„Правда" передовіцаыс)

Сысола рајонувса комсомолскӧј організацијаын ӧтка комсомолечјас бојевӧја бостісны пӧртны партіја ЦК-лыс да СНК-лыс урожај ідралӧм куҔа шуӧмсӧ, быд колхозникӧс індыны пыр ужалан бригадаӧ, сені ыжыд результатјас да бур качество вӧсна тӧждысны.

Гріваса комсомолскӧј коллектів ЦК-лыс да СНК-лыс шуӧмсӧ проработајтӧм да масса пӧвсӧ вајӧдӧм бӧрын організујтіс турун ідралан уж вылӧ комсомолечјас да том беспартіјнӧј колхозникјасыс 3 пыр ужалан бригада (44 мортыс).

Быд бригада ассаӈыс сетіс конкретнӧј објазателствојас, јортајорт пӧвсаныс паскӧдісны соцордјысӧм да ѵдарнічество. Уж вын бригадајасӧ јуклӧм бӧрын кыптіс налӧн уж производітелност. Лунас ӧті трудоѳеӈ пыѳѳі тыртӧны быд морт трудоѳеӈӧн жынјӧн.

Чорӆöдам 1932-33 велöдчан во кежлö лöсöдчан уж

Статӆа Обоноса јуралысöс вежыс Мікејев Јортлöн

Воан 1932-33 велöдчан воын мед ыжыд могöн лоö ВКП(б) ЦК-лöн ічöт да шöр школајас јылыс шуöм олöмö пöртöм.

Јуӆ тöлысын Обісполкомлöн пӆенум војтырöс велöдан уж донјаліс сіӆ, мыј 31-32-öд вел. воын лöсöдöма основнöј условіјöјас ВКП(б) ЦК школајас јылыс історіческöј шуöмсö олöмö пöртöм куӆа.

Мед боӆшевік ногöн, регыд кадöн, кыпöдны Сöветскöј школаын качество боксаӆ уж, колö ас пöраын да бура лöсöдчыны выӆ велöдчан во кежлö.

Мијан областт паста тајö лöсöдчан уж муно омöӆа, кöт ескö тајö ужас кутчысöма важöнсаӆ-нін да.

Јуӆ 1 лунсаӆ областт паста муніс національнöј школајаслы даслунја смотр. Обоносаӆ ветлісны 6 рајонö торја уполномоченöјјас, кодјаслöн мог вöлі чорыда отсавны местајаслы выӆ велöдчан во кежлö лöсöдчан ужын.

Смотр бöрын колі кык тöлыс, а выӆ во кежлö лöсöдчан уж зев-на уна.

Школӆнöј помещеӆӆöјас унжыклаас öнöӆ-на ремонтірујттöм. Выӆ школӆнöј здаӆӆöјас стрöітöм муно омöӆа. Јемдінын школа стрöітан уж оз мун ужалысјас абутöмла, став выӆ здаӆӆöјас стрöітан інын норасöны матеріалјас сӆсытöм вылö (кöрттув, стеклö). Уна тор ескö поӆö вöлі меставылын матеріалјасыс лöсöдны да сельсöветјас да школајас сöмын оз тајö ужтö рафејтны, а сöмын корöны Сыктывкарыс (доӆса с-с кірпічјас корö). Колан стројматеріјал вылö Обоно март тöлысö-на сетліс зајавкајас Крај Оно-ö, Наркомпросö да Севснабсбытö, но всеобуч вылö торја фондјас абу таво сетöма. Öні Обоно нöшта та јылыс шыасö Обісполкомö — гашкö мыјкö мында муköд фондјасыс поӆас сетны школајасö.

Учебнікјас 32-33 велöдчан во кежлö колі вöлі леӆны шöр школајаслы 22 названӆö, 14 ніга— ічöт школајаслы да 3 гырысјасöс велöдны.

Талунја лунöӆ план тыртöм мунö слаба. Став ніга гіжысјасöс (унжыкыс велöдысјас) мездöма став ужыс, мед најö август 1-10 лунјас кежлö помаласны ніга гіжан уж. Комі Іздательство-кö оз ӆужöд печатајтчан уж, сеӆтабр кежлö med колана нігајас, выӆ разрезнöј комі азбука ловö лöсöдöма.

Велöдысјас август 1 лун кежлö оз-на вöлі быд рајонын сӆсыны, но ӆöті школа велöдыстöг сеӆтабр 1 лун кежлö оз ло колӆöма, чорыда боссöмöн велöдысјасöс поӆö адӆыны быд рајонын шуам, учрежденӆöјасын служітыс велöдчысјасöс кыскыны школа ужö. Кулöмдінса РІК да РОНО тајö ужö боссöмаöс-нін да ӆоӆ велöдысöс бергöдöмны школајассö. Муköд рајонјасын сöмын тајö ужö ез-на кутчысны, торја-нін Јемдінын, Сыктывдінын велöдысјасöс учрежденӆöјасыс школаö бергöдöм пыдді вужöдöны муköд пöлöс ужвылö. Сесса велöдыс тырмытöм рајонјасö мунöны 3 тöлыс да жын кежлö педпрактіка вылö 26 педтехнікумса студент.

Гіжсан кölујјас рајјонјасö дај школајасö Комі ГІЗ-лöн ысталöма. Зев наӆöн сöмын мунö політехнічеснöј оборудованӆööн школајасöс снабжајтöм. Кöрта кölуј сӆсытöмла мастерскöјјас заказјас оз вермыны срок кежлö вöчны. 375 школа улö воöма сöмын со комплект оборудованӆö, да 13 образцовöј школајас вылö воіс-11 комплект. Медса омöӆ тор выӆ велöдчан во кежлö лöсöдчöмын сіјö, ужјас діно абу-на кутчысöма став областувса общественност. Унжык організаціја да учрежденӆö, весіг областнöј центрын, лыддöны велöдчан во кежлö лöсöдчöм сöмын Обоно-са ужöн.

Август тöлысын колö пуктыны став вын кыӆ школајаслы, РОНО, Обонолы, сіӆ і став областувса общественностлы, med ӆікöӆ быpöдны став тырмытöм тор велöдчан во заводітіг кежлö.

Областувса всеобуч комітет да общественнöј організацијајас август 1 лунсаӆ нуödöны смотр велöдчан во кежлö лöсöдчан ужлы. Med ыжыд мог смотрлöн— август тöлысын ӆікöӆ помавны став лöсöдчöм да сеӆтабр 1 лунö обеспечітны быд школаын велöдан уж заводітчöм.

Торја нін чорыда колö бостсыны быдлаын школајас ремонтірујтан ужö. Унжык местајас вылын став колана тор ремонтірујтчöм вылö сурö сöмын оз на тырмы сölöмсаӆ ужö бостсöм.

Сыктывкарын дерт, ескö важöннін кölіс помавны выӆ велöдчан во кежлö лöсöдчан уж, да Горсовет öнöӆ-на мöвпалö сіӆ, мыј карса челадлы ывлавылын поӆас воан воын велöдчыны. Помещеӆӆöјас ФЗС-лы горсовет сеттöмыс јуöртöма „прокурорлы“ КК-РКІ-ö гашкö најö чірыштасны горсоветöс.

Област паста зев уна ем конфіскујтöм кулацкöј керкајас. Емöс і сещöм фактјас,мыј школӆнöј здаӆӆö сетöм муköд учрежденӆölы, а школа сујöма омölік ічötік крестанскöј керкајасö.

Смотр дырјі колö чорыда бостсыны школајасöс помещеӆӆöјас боксаӆ обеспечітан ужö ВЦІК да СНК шуöмјас серті.

Став партіјнöј комсомолскöј, советскöј да профсојузнöј общественност бостсöмöн, робочöјјас, колхозӆікјас да ужалыс кр-на отсögöн мееса-нін јона всеобуч шефкомсомол отсögöн быpöдам август тöлысын всеобуч фронтыс прорывјас,

Всеобуч бокт! — всеобуч мунö самоӆокöн

(Рајонувса газетјаслы обзор).

ВКП(б) ЦК 1930 воса јуӆ 25-öд лунса аслас шуöмын індіс нуödны посні школајасын быӆ велöдöм—всеобуч (всеобщее начальное обученіе).

Сы бöрті-нін ЦК јона тöждысіс тајö олöмö пöртöм куӆта, бостам-кö: сеӆтабр 3 лунö 1931 воын вöчіс специалӆнöј шуöмјас 1 щупöда да шöркодфема школајас јылыс, карјасын да робочöј посölокјасын быӆ сіӆім во велöдöм јылыс да с. в..

Збылыс-кö віӆödлыны, всеобуч ем медвоӆӆа ыжыд восковтöм культура революціјаын.

Мијан областын збылыс бостсім пöртны ЦК-лыс шуöмјассö олöмö, нуödсö кык вонін всеобуч, таво нуödсіс-нін карын да робочöј посölокјасын сіӆім воса быӆ велöдöм.

Öні кежлö лоіны јона гырыс вермöмјас-нін: 99,7 пröч. велöдчö став велöдчан арлыда челад пiыс: школајас вужöдöма віт воса велöдöм вылö, во гögröса велöдан лун лоіс 208. Чінісны велöдчöмыс дугдöмјас (1931 воын вöлі 7 пröч., а 1932 воö 4 пröч.). Уна школајас лöсöдалісны мастерскöјјас да с. в.. Бостсöма нуödны-нін політехнізаціја быд школаын.

Тајöн оз помас, тајö індö мыј мијан лыдыс ем, но віӆödлам-кö качество боксаныс, емöс зев-на ыжыд гуранјас, сöд чутјас.

Мыј-жö вöчöны мијан рајонувса газетјас культура лептöм куӆта? Віӆödлам налыс вожынса ужсö, мыј-жö најö вöчісны: 1) медым бурӆыка уж пуктыны школајасын—**індыны культура фронт вылыс ударнікјасöс;** 2) медым **тырмымöн вöлі школа улö керкајас, мастерскöј лöсöдöмјас** да колхоз, совхозјасöн отсасöм пуктöм; 3) медым **тырмымöн вöлі велöдöм кölуј** (ніга, кабала да с. в.) 4) медым **методјас вöліны лöсöдöм социалізм стрöітöм кадын кежлö коланаöс;** 5) ущітелӆы ужавны да овны отсасöм вöсна **тыш нуödöм да најöс лыднас да качествонас быдтöм вöсна?**

Тајö ужјас быдлунса уж. Газетјас тајö ужас быӆ сетны јон ыжыд отсögöг, весködлыны вежӆödлöмјас і с. в.

„Вöр фронт“ (Кулöмдін рајонувса газет) тöв шöрнас бостчіс збыӆ вылö чорыда гіжны школајас јылыс. Јуӆ 19 лунö леӆліс быдса номер культурнöј революціја нуödöм куӆа. Лучкі вöлі сек пуктöма могјас школајас воӆын. Јуӆ 25 лунö вöлі сетöма бур ітогјас образцöвöј школа уж јылыс. Поӆö вöлі мöвпавны, мыј газет кутас нуны воӆö бостöм тор, но тајö нумерсаӆ ставыс кусі і öнöӆ нінöм оз кывсы—шуасны кöнкö „Вöр фронт“ дорса ужалысјас—„гожöм воіс“!

„Выӆ тујöд“ (Удора) тöвнас öті пöраö (јанварын) вöлі быдса лістбокöн сетлывлö культура революціја вопрослы, февраӆын шочінік статӆајас петавліснына, а сы бöрын дугдісны да öнöӆ оз шыасны. Колö шуны, мыј **„Выӆ тујöд“** нащальство статӆајас гіжödыс ылö абу мунöма ні öті кыв ні жын абу, мыј-жö вöчöны торја школајасыс велöдысјас, кыӆі мунö выӆ велöдчан во кежлö лöсöдчöм.

„Выӆ луз“ (Луз) гіжлісны во жынјöн 5 статӆа да öті ітог гырысјасöс грамотаö велöдöм јылыс. Посніфік заметкајас вöлі гіжöма-жö зев шоча, муköдыс збыӆвылö. Шуам гіжö селкор, мыј Абјачојса ШКМ-ын обществоведенӆö велöдöм вывті омöӆа мунö, рочöн-кö шуны „на задворках“, заметка бöрті слук ні слава, а öд обществоведенӆö велöдöм јылыс быдöнлы тöдса, мыј сіјö медса колан-тор öніја кадын.

Став газетјаслöн вывті омöӆа пуктöма заметка серті обследујтöмјас, заметкаöс олöмö пöртöмјас.

„Воӆö“ (Јемдін) кык кујім гіжöд леӆліс гырысјаслыс пемыдлун быpöдöм јылыс, а всеобуч јылыс быӆтö сылы некущöм мог абу.

Газетјас **„Печераса вöрлеӆыс“** (Мылдін) да **„Вöрлеӆыс ју вылын“** (Шојнаты) сетчöӆ воöмаöс, мыј культура јылыс оз і кöсјыны сорнітны. Нінöм-на ез гіжлыны. Јуалам тајö газетјаслыс, гашкö інö збылыс нінöм абу тіјан рајонын, лібö ті сöд öчкіасöмныд да нінöм он адӆö?

Ні öті газет кыв-ні жын оз гіж кыӆі мунö велöдчан во кежлö лöсöдчöм, најö вунödöмны та јылыс.

Мыјла-нö газетјаслы абу некущöм мог, кодыр оз тырмы област паста 300 велöдыс, леӆöма сöмын 20 пröч. учебнікјас, 70 пröч. сöмын лоöма гіжан кölуј, 300 школаын колö ремонт вöчны, выӆ школа стрöітан план олöмö пöртöма 10 пröч. да с. в.?

Велöдчан во заводітчас, газетјаслы колö колӆöм кадсö вötödны. Газетјаслыс бур лунсö кыпödöм могыс, ВКП(б) рајкомјаслы колö налы сетны чорыдӆык індödјас, да лöсödны быдлунја пröверка.

Н. М.

Комі ніга леӆнін, тенсыд мі јуалам, дыр-ö он обеспечіт школајасöс нігајасöн

Сеӆтабр 1-öд лунö став сіктјасын мунны кутас челадјаслöн велöдчöм. Öні мунö чорыда выӆ велöдчан во кежлö гötövітчöм шкölајас ремонтірујтöм, выӆ школајас ештödöм да с. в. Сіӆ-жö школајасын мунö-і учебнöј пособіјöјас сӆödалöм. Сöмын бöрјысіс медса омölӆ. Комі ГІЗ öнöӆ-на абу леӆöма сіктса посні школајаслы тырмытöм колана велöдчан нігајас.

Велöдчан кад нырулын-нін, школајасöс нігајастöг колны оз поӆ. Комі ГІЗ, сет сіктса школајаслы колана нігајас ас кадö.

Социалістіческöј ордјысöм да Ударнічество подув вылын бојевöја нуödам выӆ во кежлö лöсödчöм

Областнöј штаб чукöстіс ордјысны Котласскöј да Опарінскöј рајонјасöс

Медым 1932-33 велöдчан воын помöӆ пöртны олöмö ВКП(б) ЦК-лыс історіческöј шуöмсö, медым пöртны выӆ во кежлö лöсödчöм став ужалыс јöз тöждысан ужö да соцордјысöм да ударнічество подув вылын бојевöја нуödны лöсödчан ужјас, лучкіа заводітны выӆ велöдчан во, Комі областнöј штаб чукöстö Котласскöј да Опарінскöј всеобуч комітетјасöс социалістіческöј ордјысöм вылö, бостсö тышкасны тащöм кöсјысöмјас понда:

1, Областнöј організацијајасыс ыстыны рајонјасö 12 уполномоченнöјјасöс; рајонјасыс места вылö 100 уполномоченнöјјасöс: охватітны обследујтан бригадајасöн 500 мортыс не ещажык.

2. Сеӆтабр 1-öд лун кежлö ремонтірујтны школајасöс 100 пröч. вылö, тырмымöн лöсödны оборудованӆö, пес да карасін:

3. Ударнöј тöлысöн всеобуч вылö мобілізујтны 40 сурс шајт сöм.

4. Заптыны гіжан кölуј велödны заводіттöӆ 100 пröч. вылö: учебнікјас—80 пröч. вылö, муköд велödан пособіјöјас заказ серті 50 пröч. вылö.

5. 100 пröч. вылö повышеннöј да образцöвöј школајасын лöсödны мастерскöјјас: кујім і унжык комплекта ічöт школајасын лöсödны ужалан жырјас, муköдјасас—ужалан пелöсјас 75 пröч. вылö.

6. Колхозјаскöд, кооператівјаскöд договорјас вöчалöмöн создајтны матеріалӆнöј база, став школајасын лöсödавны пöс сојанјас. Кröльчатнікјас лöсödалöмöн охватітны 35 пröч. став школајас пісыс, чіпан віӆömöн— 40 пröч. порсвіӆömöн 5 пröч.

7. Сеӆтабр 1-öд лунö став школајасын заводітны велödöм 100 пröч. вылö велödан челадöс бостöмöн.

8. Сеӆтабр 1-öд лун кежлö став велödысјаслы сувтны ужö вылö, 100 пröч. вылö укомплектујтны школајасöс кадрјасöн.

9. Квалифікаціја лептöм могыс, том велödысјасöс 100 пröч- вылö охватітны курсјасöн: став велödысјасöс нуödны конференцијајас пыр: сінсајса велödöмöн ічöт школајасын велödысјасöс охватітны 100 пröч. вылö повышеннöј школајасын велödысјасöс 70 пröч. вылö.

10. Ударнöј тöлысын охватітны соцордјысöмöн коллектівјасöс 100 пröч. вылö. Ударнічествоöн—75 пröч. вылö. Самозакрепітöмöн 70 пröч. вылö.

11. Сеӆтабр 5-öд лун пасјыны во тыröм партіја ЦК постановленӆölы, нуödавны мітінгјас демонстрацијајас, лöсödавны рапортјас Сталінін јорт 6 індödјас да ЦК шуöмјас серті перестрöітчöм јылыс.

Став рајонјаслы, сіктјаслы, школајаслы колö пырыс-пыр-жö кутчысны тајö кöсјысöмјассö олöмö пöртöм понда. Кулöмдінса велödысјаслыс шыödчöмсö („Вöрлеӆыс“ 145№) паскыда обсудітöмöн сетавны ассыныс кöсјысöмјас лöсödчан ужјас бојевöја нуödöм вылö.

Мыјла Нувчімса комсомолечјас ужалöны омöла?

Нувчімса комсомолечјаслöн ем став верман торјасыс ас кіјаныс, медым ужавны проізводітелнöја, петкöдлыны асныс політіческöј возмöстсанлунсö промфінпланјас тыртöм вöсна, вöвсыны беспартіјнöј том робочöјјасöн веськöдлысјасöн, на пöвсын быдлунја політіковоспітателнöј уж нуöдысјасöн да тајöн быröдны важ колесјассö ужалыс јöз псіхологіјаыс, разјаснітелнöј ужöн венны мелкособственіческöј стіхіјалыс колесјассö да пöщадатöг разоблачајтны классöвöј врагјасöс—кулакјасöс да налыс агентјасöс, кодјас зілöны асланыс быдлунја ужöн вежнöдлыны коммуністіческöј партіјалыс генералнöј тујвізсö.

Ставсојузса 7-öд, Крајувса 3 да Областувса 10-öд ВЛКСМ конференціјајаслöн шуöмјасын зев лöсыда опредєлітöма комсомоллыс ролсö да сіјö возын сулалан могјассö, мыј комсомол ем партіјалы медбур отсасысöн вітвоса план нолöд помалан воö тыртöмын. Комсомол організаціјалöн мог—јешщö чорыджыка, уна пöв асыс енергіјасö да возмöстчöмсö кыпöдöмöн косасны гырыс могјас пöртöм вöсна соцордјысöм да ударнічество вылыс ступеньöз кыпöдöмöн, не вообще ордјысны, косасны медым быд комсомолечлöн уж результатыс донјасыс не сöмын колічество, а сіз-жö качество боксан результатјасöн.

Ставсојузса 7-öд ВЛКСМ конференціја індіс, мыј комсомол організаціја важја формаöн, методјасöн оз вермы возö ужавны, сіјö возын öніја кадö сулалö мог—производітелнöја ужавны, культурнöја овны да нуöдны індустріально-технічесköј воспітаннö.

Кыз-нö, Нувчімса комсомолскöј колектів перестроітöма асыс ужсö?

Öніја кадса олöм корöм серті Нувчімса КСМ колектів возын сулалан могјас олöмö оз пöртсыны.

Выл ног уж перестröітöм Нувчімын öнöз-на абу. Öнöз-на бригада колöма вніманнö улö бостöг, массово-воспітателнöј уж сені оз нуöдсы. Бöрја кадас јона ерд вылö петöма ужалыс јöз пöвсын öтка омöл уж вылö візöдöмјас, но медым сіјöс бурмöдны, та вöсна некод оз зіл. Комсомол бокын тајö уж діныс. Разјаснітелнöј ужöн мелкобуржуазнöј, собственіческöј колесјассö венöм понда комсомол оз töждыс.

Возын муныс КСМ бур ужалан самсö оз паськöдны

Оз поз став ужсö быд комсомолечлыс мерајтны öті мераöн сіјöн, мыј заводын, öтка цехајасын, бригадајасын емöс зев бур ужалыс комсомолечјас. Бостам кöт літејнöј цехыс, кöн 6 КСМ да асныс норма тыртöмын содтöдöн.

Töдö оз асыс геройјассö, ударнікјассö комсомолскöј колектів. Творожніков, Попов Ф., Попов В. јортјасöс? Колö шуны, мыј на јылыс некод оз töд. Оз töдны сіјöн, мыј соцордјысöм да ударнічествоöн веськöдлöмаöс „вообще“, а абу конкретнöја, некод абу інтересујтчылöма медым töдны быд ударніклыс уж результатсö, а не сöмын чужöмбансö.

Ферт, кор оз töдны бур ударнікјасöс секі налыс бур ужалан самсö некодлы паськöдны мукöдјас пöвсын. Тајö вывті ыжыд сузсытöм тор заводса колектівöн веськöдлыс јортјаслöн,

Тырмас-„вообще“ веськöдлыны соцордјысöмöн да ударнічествоöн, колö сіјöс конкретнöј туј вылö індыны.

Омöл комсомолечјаслыс чужöмбансö абу петкöдлöма

„Мијан ставыс ударнікјас, ставыс ужалöны öтмоз“—тазі öтка јортјас донјалöны асныс уж. Тащöм дівöыд öнöз-на кыссö Нувчім заводын. Ударнöј двіженньöын öнöз-на ем уравніловка. Кöні сещöм уравніловкаыс тыдовтчö? Бостам факт: механіческöј цехын ем КСМ јачејка, бригадајас, кодјас учот вылын лыдфысöны ударнöј бригадајасöн, норма получајтöны кызі ударнікјас, но јачејка, а сіжö колектівса бјуро оз töдны, мыј комсомолскöј бригада медса омöла ужалö.

Сені комсомолеч Поповлöн уж производітелност med улын, сіјö-жö нуöдö робочöјјас пöвсын механізаціјалы паныд сорні. Та јылыс некод оз töдны, тащöм конкретнöј фактјас вылас комсомолскöј вніманнö, ужалыс јöзöн абу мобілізујтöма, медым быröдны сещöм торјас, кыпöдны ужлыс збыл ударнöј öдјас.

Заводса колектівлы пырыстöм-пыр-жö бостны тајöс мöвп вылас да нуöдны немжаліттöм кос тајö нелучкіјас быröдöм вöсна.

Öні-жö нужмастöг вајöдны ставсојузса 7-öд ВЛКСМ конференціјалыс шуöмјас быд комсомолеч да ужалыс том јöз діноз, сіјöс пöртны олöмö, фелö вылын. Нувчімса колектівлы колö быдлунја отсöг Сыктывдінса рајкомсан, а сіз-жö партјачејкасан.

Нувчімскöј.

Колö бурмöдны піонер уж

Луз рајонын слаба пуктöма піонерјас костын воспітателнöј уж. Јул 27-öд лунö заводітлісны чукöртны кустöвöј слот да ез-і чукöрмы.

Лузса комсомоллы колö зевтчывны прамöјжыка піонер отрадјаслыс ужсö кыпöдöм могыс.

Комсомолскöј.

Јемдінса КСМ організаціјајаслы турунідралан ужын вöчны перелом

Јемдін рајон турун пуктöмын орöдіс ВКП(б) Обкомлыс срокјассö. Та јылыс веськыда вісталöны јемдінын турун пуктöм куза лыдпасјас.

Јемдінса колхозјас август медвозза лун кежлö ыщкöмаöс 7099 гектар, лібö 45,5 пр., öтка олысјас сіјö-жö кад кежлö ыщкöмаöс 9.100, лібö 43,3 пр. Колхознікјаслöн да öтка олысјаслöн öтлаын ыщкöмыс лöö 16432 гектар, лібö, 43,3 пр.

Јемдінса колхозјас август 1-öд лун кежлö чöвтöмаöс 5539 гектар, лібö 35,5 пр. Öтка олысјас сіјö-жö кад кежлö чöвтöмаöс 3031 га, лібö 33,6 пр. Јемдін рајонын ставсö чöвтöма 14.139 гектар, лібö 36,9 пр. вылö.

Лыдпасјас індöны, мыј јемдінса козајственнікјас, јемдінса козајственнöј організаціјајас турун ідралан кампаннö лезöмаöс оппортуністіческöј самоток вылö. Абу колана чорыда зевтчылöмаöс-і партіјнöј, сöветскöј, колхознöј, да комсомолскöј організаціјајас турун ідралан кампаннööс Обкомöн індöм срокјас кежлö помалöм вöсна. Ез вöв массöвöја нуöдöма ВКП(б) ЦК, да СССР-са СНК-лыс урожај ідралöм јылыс шуöмјассö быд колхознікöз, öтка олыс гöл да шöркоффема крестанінöз. Тајö, ферт, медса јона колö вöлі інмыны јемдінса комсомол організаціјајаслы. Јемдінса комсомол должен вöлі вајöдны ВКП(б) ЦК да СССР СНК-лыс шуöмјассö збыл вылö быд колхознікöз, быд шöркоффа да гöла олыс крестанінöз. Сöмын сіјö, ферт, öнöз-на абу.

Мыј вöсна јемдін чотö турун ідралöм уж куза (щöщ ферт,-і мукöд козајственно-політіческöј могјас куза: колхозјасöс організаціја да козајство боксан јонмöдöм, сöм мобілізујтöм, классöвöј врагјаскöд тыш лічöдöм, і с. в. і с. в.) петкöдлöма-нін вöлі август 1-öд лунса „Коми комсомол“ газетын гіжсылісны-і „Вöрлезыс“ газетын, вöліны постановленнöјас Обком бјуролöн да с. в.

Но-і тајö індöдјас вылас Јемдін рајонса оппортуністјас относітчісны наплевателскöја. (Турун пуктöм куза тыртöма сöмын 36,9 пр?). кодкöд, ферт, мірітчыны некущöм ногöн оз поз. Черепаха öдјасöн турун пуктöмыс оз поз некыз малавны комсомолскöј організаціјајасöс.

Комсомолечјаслы колö вöлі турун ідралöмын кыпöдны ударнöј öдјас, штурмујтны турун ідралан ужсö. Та могыс паськыда нуöдны массово-разјаснітелнöј, політіко-воспітателнöј ужјас том јöз пöвсын, колхознікјас да öтка олыс гöл да шöркоффема крестана пöвсын. Комсомолечјаслы колö вöлі töдмасны областнöј, крајевöј да всесојузнöј комсомолскöј конференціјајасöн, кодјас веськыда сувтöдöны комсомолечјас возö најöјас возын сулалан могјассö хозајственно-політіческöј вопросјас куза.

Тајö став ужјассö вöчöны јемдінса комсомолечјас нужмасöм пырыс, термастöг, а щöкыда-на овлывлö, мыј весіг некущöма оз вöчны.

Јемдінса організаціјајас век-на оз сувтны асныс перестроітан туј вылö, кöт ескö сы вылö-і возможностјасыс емöс. (вежісны Рајкомол бјуроöс выл составöн, коді должен обеспечітны јемдінса організаціјајасын перестројка)

Сіз-кö возö тазі Јемдінса КСМ організаціјајаслы некущöм ногöн оз поз еновтчöны.

Паськыда паськöдны, марксісстско-леніншкöј уж ксм шленјас пöвсын, колхознікјасöс да öтка олыс гöла шöркоффа крестанаöс, медса-нін ужалыс том јöзöс кыскыны массово-разјаснітелнöј, політіко- воспітателнöј ужö, töдмöдны ЦК ВКП(б) да СССР СНК турун ідралöм куза шуöмјасöн, комсомолечјаслы аслыныс практіка вылын петкöдлыны соцформаа уж методјас турун пуктöмын, сіло-сујтчöмын, пöртны олöмö Сталін јортлыс 6 історіческöј условіјö візвылын. Тышкасны классöвöј врагјаскöд да најö агентјаскöд партіја генералнöј туј віз вöсна.

Тајö торјассö вöчöмöн сöветскöј да козајственнöј організаціјајас отсöгöн рајкомпарт да рајкоммол веськöдлöм улын Јемдінса комсомол петас победаöн турун ідралан фронт вылыс. Обеспечітас соціалістіческöј жівотноводство паськöдöм.

МАЛО-ЛІ

ВЛКСМ Крајкомлöн да ВЛКСМ Обком бјуролöн јул 25-öд лунö јединöј сојузнöј лун нуöдöм јылыс шуöмыс езна зік пröста ло.

Сојузнöј лун вечернасаныс-нін мукöд комсомолскöј організаціјаыс töждысіс кöні да кыз нуöдны сојузнöј лунсö, коді лоö докладчік, кущöм кадö чукöртчыны і с. в. і с. в.

— Сојузнöј лун,—сіјö Ставсојузса 7-öд конференціјаöн töдмасан лун.—Аслас јачејкаын выл пырыс комсомолечјасöс велöдö Мітіпер Јогор.

— Бур, бур том јöз, велöдчöј.—да кајтыштасны öткымын колхознікјас комсомолечјаслы.—Öні-і мајбыр велöдчыны.

Колхознікјас одобреннö вылö комсомолечјас нöшта öдзісны.

Јул 25-öд лунса рытö гез-моз кутісны кыссыны віјас вылыс комсомолечјас. Гöрд пелöсјас, клубјас, школајас тырны кутісны том јöзöн.

Ферт, мукöд јачејкајас візвылыс ез локны, докладчікјасыс асныс мунісны віз вылас.

А Сыктывдін рајонса комсомол організаціјајасын тожö нуöдісны јединöј сојузнöј лунсö. Најö сöмын ез сіз, ез мукöдјас моз Ставсојузса 7-öд конференціја вопросјасöн. Вопросјасыс налöн асланыс емöс: гулајтан вопросјас, корсурö „курыдва“ вопросјас, да мало-лі, вопросјасыд-тај слабог јурвывтырыд овлöны.

— Кущöм-нö öні політікаöн занімајтчöм. — Сыктывдінса мукöд јачејкаын кајтласны торја комсомолечјас.—Мајбыр ывла вылас гожöм. даj візвылын ужалан кад-і. Töвнас-на удітам велöдчыныд, абу-öд ва вылынöс.

Зік-жö сіз, бураkö, мöвпалö-і Сыктывдінса рајкоммöлын секретар Рассыхајев. Мукöд дырјі Рассыхајев јорт радејтлывлö командованнööн зенімајтчыны, пріказјасöн, а сојузнöј лунтö нуöдігöн нінöм ез кывсыв сы јылыс.

Но, да Рассыхајев, сіјö абу-на јöј, ставсö, кöнкö, сіјö возвыв думајтö, колö-кö мортыс медса-на јона töждысö“ візвыв уж регыдзык помалöм вöсна, колокö мортыс сені-і командујтö, мало-лі. даj кыс-нö „убöлітан“ страдна разгар дырјі комсомолечјасöс „нещыштны“ „кущöмкö“ сојузнöј лунјас вылö.

Ферт, гашкö, код сурö кутасны шуасны, Сыктывдін рајонас-пö-öд абу став комсомолыс колхознікјас пöвсыс, öз-пö ставыс віз вылын ужавны.

Вот, вот, ферт, абу. Сыктывдін рајонын емöс чістö пролетаріат пöвсыс комсомолечјас, Нукчім завод бердса комсомолечјас.

— Сіз-кö-нö мыјла најјас пöвсын ез нуöдны сојузнöј лунсö?—Вермас кодкö бара тазі јуавны.

— Вот, дівö. Мыјла? Абу-öд лöсыд öті колектівын нуöдны, а мукöдсö бöжö колны.

Междy прочім Рассыхајев јортлöн ставсö возвыв думајтöма. Сіјö кöсјö аслас рајонын сојузнöј лунсö нуöдны август 9-öд лунö.

Мыјнö? Зев лöсыд. Јул 25-öд лунö, быдöн töдöны, зев міча, кос, гожса лун вöлі, а август 9-öд лунас колöкö шлівгыны зерны кутас. Комсомолечјас колö-кö зерігад-і лока воласны чукöртчылöм вылад.

А öні зік некор. Мукöд вопросјас зік јурвывтыр: візвылын ужыштны, гулајтыштны, да мало-лі...

В. Аховскöј.

Кіпыдöс паста віӡ ӊе колӊы ыщкытöг

Турун пуктан план тыртöм міјан областын сещöм-жö ыӡыd коӡајственно-політіческöј мог, кущöм і ӊаӊ idралан СССР-са лунвыв рајонјасын. Міјан областын мувіӡ уӡалöмлöн уклоныс скöт вöдітана, скöтлы колö лöсöдны тырмана, бур качествоа кöрым. І тајö могсö medвојдöр пöртö турун пуктöм. Заптыны тырмымöнја, бур качествоа, вына турун, совохзса скöтлы, колхозса öтувтöм скöтлы, колхозӊік ас ордса скöтлы, öтка овмöсса скöтлы, комілес обозса вöвјаслы—тащöм бојевöј мог сулаліс і сулалö турун пуктан уӡјас воӡын. Пöртны олöмö ВКП(б) ЦК-лыс март 26 лунса шуöм—**„Патіјалöн мог сещöм, med быd колхозӊіклöн вöлі аслас мöс, посӊі скöт da курöг ӡоӡег“.**

Август 1-öд лун кежлö, турун пуктöм куӡа, Обзуöн јöзöдан сводка петкöдлö, мыј турун пуктöмын бостöм öдјас тајö могсö олöмö оз пöртны. Август 1-öд лун кежлö област паста ыщкöма 32,5 пröч. віӡ, а зорöдалöма сöмын-на 23,4 пröч. Колхозјасöн ыщкöма 34,6 пröч., зорöдалöма-30 пröч. Кöв ескöн тајö лыдпасјасыс оз віставны стöч уӡ јывсыс (уӡсыс сводкаыс колö віткымын лун бöрö), колö шуны, мыј турун пуктан уӡ муӊö зев ічöт темпјасöн, а совхоз сістема da Комілес турун пуктан план вајöдісны оран выјöӡ. Сещöм-жö, лока-жö муӊö і сілосујтчан кампаӊӊö.

Кöӊі помкаыс тащöм уӡыслöн, мыј вöсна бостöма зев ічöт, поӡтöм öдјассö?

Medса ыӡыd помкаыс сені, мыј мувіӡ уӡјасöн веськöдлöм бöрја кадын вöлі лічöдöма, мыј мувіӡ уӡјас выло вел уналаын кутлісны віӡöдны букышöн. Кыӡі вісталісны **Молотов da Каганович јортјас** Украінаса 3 партконференција вылын індустріалізаціјалы, промышленностлы вöлі сетöма став внімаӊӊöсö, а мувіӡ уӡјас ӊеуна бокö колісны. Сіӡ-жö і міјанын—став внімаӊӊö вöлі сетöма вöрлеӡöм-кылöдöмлы, а мувіӡ уӡјас бокынӡык вöлісны. Веськыд, ӡерт, сіјö мыј **вöрлеӡöмыд medса ыӡыd коӡајственно-політіческöј мог, но сымыда-жö, сыкöд öтмында вынсö колö сетны мувіӡ уӡалöмлы, колхозјасöс овмöс da організація боксаӊ јонмöдöмлы.**

Турун пуктöмын оператівнöј веськöдлöм ез вöв первојсаӊыс, та јылыс міјан газетјасын вöлі ӊе öтчыд-ӊін гіжöма. Сы куӡа поӡö вајöдны вел уна прімер. Со кöт Сыктывкарса Рајзо. Сені оз тöдны, мыј вöчсö сіктјасын спеціалістјасыс пукалöны канцеларіјас. Сыктывса рајзо веськöдлö сводка чукöртöмöн. Колö і сводка. Сöмын-öд руководствоыс абу öті сводкаын, а отсögын, места вылын уӡалöмын. Коӡајствоöн веськöдлыны отсалöмын.

Мöд помка ічöт öдјаслöн, срокјас ӊужöдöмлöн—турун пуктыны сорöн петöмын, петырлун вітысöмын. Та куӡа кулацкöј агітаціјаköд омöла косасöмын.

Проізводство вылын, віӡјас вылын уӡвын кужтöмöн організујтöмын. Бригадајас, участокјас діно, машінајас діно, інвентар діно прікрепіттöмын. Та куӡа емöс вел уна прімерјас, фактјас. Öткымын рајонјасын, öткымын колхозјасын весіг бригадајасыс абуöс (Лöкчім вожса колхоз, Кажым). Партіјно-массöвöј уӡ бригадајасö вајöдтöм. Коммуністјаслыс da комсомолечјаслыс вын ӊе лучкі јуклöм. Вел уна колхозјасын комсомолечјас da коммуністјас служітöны (щötовод, јаслын уӡалыс, сельсоветын, с.в.). Уӡлун лыда da качество омöла артал öм, сормöмöн артлöм. Ӡделщіна вылö уӡсö вуӡödтöм. Сысаӊ сесса колхозӊікјассаӊ уӡ результат вöснаыс еща тöждысöм.

ВКП(б) ЦК-лыс da СНК-лыс урожај idралöм куӡа шуöм колхознöј бригадаöӡ da торја колхозӊікöӡ вајöдтöм.

Кулацкöј влијаӊӊöјаскöд колхоз пыщкöсын омöла тышкасöм, колхозӊікјасöс социалістіческöј перевоспітајтан уӡ жеба нуödöм. Та вöсна öткымын колхозјасын (Ӡеӊӡуков, Вылгорт, Кöркерöс da і мукöдлаын) öткымын колхозӊікјас петалісны торјöн ыщкыны, ез öтув, а торјöн асныс петалісны. Весіг öд вöліны сещöм случајјас, кор тащöмјасыд ыщкісны колхознöј öтувтöм віӡјас, государстволыс віӡ, ӊекодлыс јуастöг, ас наукнас. Тајö петкöдлö мелкособственіческöј тенденцијасö. А такöд тыш ез вöв. Сереговса колхозын öні тыдоöвтчіс зев лок факт. 2-3 колхозӊік сені ӊöбісны вöвјас. Вöвјас кодi міјан условіјöын öні medса ыӡыд уӡалан средство, кодi артелын öтувтчö і öтувтöмыс індысöö артел уставын, кыӡі ӊепременнöј условіјö. Тащöмыд верміс лоны сöмын кулацкöј агітація вöсна, сылы отпор сеттöм вöсна, веськыдвыв оппортунізмköд косастöм вöсна.

Тајö став помкајасыс öтвылыс вајöдісны жеб öдјасö, срок кежлö турун пуктан уӡ ештödтöмö. Но лоас ӊелучкіöн, öшыбкаöн шуны, мыј тајö быдлаын, ставлаас. Абу сіӡ. Тащöмыд вел уналаын ем, но емöс вел уна фактјас, зев уна колхозјас бура уӡалöмкуӡа, большевістскöја турун пуктан уӡ нуödöм куӡа.

Август 1-öд лунöӡ вел уна колхозјас Луз, Сыктыв, Сыктывдін, Јемдін рајонјасын турун пуктан уӡјас помалісны Јул 31 лунö турун пуктан уӡ помаліс совхоз "Казлук", Пуштöсса МТС увса колхозјас тајö лунвојö турун пуктан уӡ помалöны ставнас.

Кöні помкаыс талöн, кадын турун пуктан уӡсö ештödтöмыслöн?

Сені, мыј вöлі лöсödöма пырсостава бригадајас, участокјас da інвентар прікрепітöмöн, мыј вöлі вајödöма партіјно-массöвöј уӡ бригадаö, став уӡсö вöлі пуктöма ордјысан da ударнічество под выло. Сещöмöс Лопыдінса „Выл вын“ колхоз, "Трактор“ da м.

Вермöм перјöм уӡ організујтöм сајын, колхозјасöс овмöс da організація боксаӊ делö вылын, уӡöн јонмödöмын. Партіја ЦК-лыс da СНК-лыс бöрја шуömјассö быd колхозӊікöӡ вајödöмын medса-ӊін урожај idралан кампаӊӊö јылыс шуömсö.

Оз поӡ ӡерпітны сещöм тор, кущömöс вöчіс Біӡабöжса вöрпункт. Öд сіјöн віӡсö пуктöм бöрын колхозӊікјас сес-жö пуктісны 20доф турун. Косасны вошömјаköд: ыщкыны віӡјас мöд пöв. Ыщкыны öтава. Пуктыны турун дöӡöрітöм; пощны зорödјас, нуödны бур учот med ез вош ніöті турун чір.

Міјан газетын талун јöзödан ВКП(б) ОК-лöн постановлениö щöктö нуödны учот став віӡјаслы. Став віӡсö, кодöс колöма ыщкытöг пользователјасыслыс мырфыны da сетны ыщкыныс колхозӊікјаслы, уӡалыс еднолічнікјаслы, кодјас кадын ештödісны турун пуктöм. Лунвыв рајонјасын тајö уӡыс нуödсö август 7-öд лунсаӊ 12 лунöӡ, Печера бассејнын август 12 лунсаӊ 17 лунöӡ. Öті пользователсаӊ мöд пользователлы віӡсö пуктыны сетны сіктсöветјас наросӊö вöчöм шуömöн.

Турун пуктан уӡ колö помавны öніжö, регыдја кадöн, ӊекущöм ӊуӡмастöг. Колхозјаслы, кодјас помалісны уӡсö, колö бостны букоір выло бöрö колтчыс колхозјасöс. Сетны отсögКомілеслы, совхозјаслы, красноармејеч, гöрd партізан семјајаслы.

Пуктыны став віӡјас. Тыртны сілосујтчан план, дастыны кöрым социалістіческöј скöт віӡömлы—тащöм талунја бојевöј мог. Тајö могсö пöртöм вöсна кыпödны став уӡалыссö, колхозӊікјасöс, öтка олыс гöл da шöркоффема крестанаöс.

Сысола рајонса унӡык јачејкајас лічödömаöс кос сілос вöсна.

Пустöш. (Асланым спецкорсаӊ) Вел уна комсомолскöј јачејкајас збыл выло бостсісны сілос кöрым вöсна косасны. Чухлым јачејкаса комсомолечјас асланыс воӡмöстсömöн сілосујтісны 50 тонна кöрым. Кој городса комсомолечјас сілосујтісны 85 тонна суботнікјас вöчалömöн. Гріваса комсомолечјас сілосујтömаöс 90 тонна.

Рајон паста тајö хозајственнöј уӡыс муӊö вывті омöла. Сілос кöрым лöсödан план тыртöма сömын 40 пр. дорö. Вел уна комсомол јачејкајас тајö делö вылас ӊекущöм внімаӊӊö оз сетны. Віӡінга сіктса комсомолечјас весіг öнöӡ-на абу думыштлömаöс.

Сысола рајонувса комсомолечјаслы колö кыпödны чорыд кос сілос кöрым лöсödöм вöсна, бостны асланыс мöвп вылö ассыныс колан воса бур, образцовöј опытсö, сілос вöсна косасömсö da тыртны план 100 пр. вылö. Паскödны массово-разјаснітелӊöј уӡ колхозӊікјас, гöл da шöркоффöма олыс јефінолічнікјас пöвсын, кыпödны најö тајö ыӡыд делö вылас соцордысöм da ударнічество паскödöм пыр.

Слаба пуктöма культ-массöвöј уӡ

Луз рајонын турун idралан уӡ помавны ВКП(б) Рајком шуöм серті колö вöлі јул 25-öд лунö. Сömын сіјö срок кежлö турун пуктöм ез ло помалöма, пуктысöм ӊужалі-ӊін август 5-öд лунöӡ. Ферт, татыс колö вöчны вывод, мыј Лузса комсомолскöј організацијајас ез косасны колана ногöн турунсö регыдја кадöн пуктöм вöсна. Ез нуödны колхозӊікјас da öтка олыс гöла, шöркоффема крестана пöвсын культурно-массöвöј уӡ. Лузса комсомол воӡö сувтödсö могöн, вевттыны тајö пробелсö ӊаӊ idралан кампаӊӊö дырјі. Med сені ӊе сормödчыны-ӊін турун idралöм моз ӊаӊ idралöмöн.

Комсомолскöј

Покчаса комсомолечјас омöла косасöны сілос вöсна

Покча (Мылдін р-н) јачејкаса бјуро чуӊсö абу-на воча кучкылöма, мыј колö сілос вöсна косасны. Јачејкаса секретар Холопов јорт оз тöд мыј вöчны, сöм чукöртан уӡö кутчысны, турун пуктан уӡö лібö комсомол воӡын сулалан мукöд уӡјасö. Тајö могјассö олöмö пöртömас кутчысан воропсö оз адӡы.

Покчаса комсомолечјаслы колö вöтчыны коммунаса комсомолечјас бöрса. Најö ударнічество da ордјысöм сölömсаӊ нуödömöн сілосујтісны-ӊін 1000 тонна сајас, дај оз омölӡыка уӡавны і віӡ вылын.

Массöвöј уӡ da марксістско-ленінскöј воспітаӊӊö нуödöны віӡвылын.

Покчаса комсомолечјаслöн омöл прімер. Быd комсомолечлы, комсомол јачејкалы тащöм уӡыс колö öткажітны da шöр могö бостны політіко-воспітателӊöј уӡ da массово-разјаснітелӊöј уӡ, кыпödны ордјысöм da ударнічество комсомолечјас da уӡалыс том јöз пöвсын, таӡікöн med петны быd уӡыс тырвермöм бостömöн. Ӡемін.

Бура шефствујтам вöвјас вылын

Јул 30-öд лунö Објачевоын (луз р-н) вöлі мітінг комсомоллöн вöвјас шефство улö бостöм куӡа. Мітінг вылын вöлі шыödчöм комсомолечјас da том јöз діно вöвјасöс бура віӡöм јылыс, комсомолечјас da том јöз шыödчömсö прімітісны. Гора аплодісментјас улын комсомолечјас кöсјысіны бура шефствујтны вöвјас вылын da сетны РКАА раді (кор ковмас) 150 бур вöв-і бојеч. Комсомолскöј.

Мылдін рајзо уӡалö кулаклы ківыв

Јул 23 лун кежлö Мылдінса рајзо оз-на тöд кымын кулатскöј коӡајство петöма віӡвылö da тыртöны оз чорыд задаӊӊö. Рајзоса јуралыс Напалков шуö: „чорыд задаӊӊö тај сетöма-а“. Сельсоветјас уборочнöј уӡöн веськödлöны зев омöла, партјачејкајас da комсомол јучејкајас оз пröверајтны збыл-ö кулакјас тыртöны чорыд задаӊӊö турун пуктöмын.

Ӊімедым

Шпал вöчан программа тыртöм орödöма

Кöн комсомолскöј організацијалöн політіческöј сус луныс, паргіјалы отсасömыс?

Шпал вöчан біржајас öнöӡ-на страналы ез сетны воча кыв уӡöн, öнöӡ-на ез вермыны петны прорывыс. Вöлі став тырман торјыс, медым программа тыртны 100 пр. вылö, но сömын вывті ыӡыд „объектівнöј“ помкајас вöсна тајö талунöӡ-на абу.

Сыктывдінса da Јемдін рјонувса комсомолскöј організацијајас лічödömаöс ассыныс політіческöј сус лун експортнöј программа вöсна тышкасан фронт вылын, став уӡсö лезömаöс кулакјаслы ківыв.

Мыјöн поӡö објаснітны сещöм факт, кор Часса da Ӡеленечса біржајас вылын бöрја лунјасö абу вölöма ні öті комсомолеч?

Мыјöн Објаснітны, кор біржа вывса јуралысјас унӡык кадсö чері кыјöны, а уӡыс ӊемтор оз мун?

Објаснітны поӡö сömын сіӡ—мыј партіјнöј, а medсаӊін комсомолскöј організацијајас ӊекущöм внімаӊӊö оз сетны тајö делö вылас, массово-політіческöј уӡ оз нуödсы

Партіја індіс, мыј шпал вöчöм ештödны срок август 10-d лун кежлö, а Јемдін рајонувса біржајаслöн план тыртöма сömын 20,7 пр. мында.

Комсомолскöј јачејкајас олöны кык кінысö морöс выланыс пуктömöн. а ӊемтор оз töждысны уӡ вын тырмöм-мыј сетöм da еијöс лучкі котыртöм вöсна. Јемдін рајонувса біржајасын весіг абу комсомолскöј јачејкајас.

Часса біржаö уполномоченнöј Трофімов јорт корлöма Палыс 8 комсомолечöс, сömын біржаö волöма öті даj сіјö пышјöма.

Сыктывдін da Јемдін рајкомјаслыс мі јуалам, кытчö ті воштінныд ассыныд політіческöј сус лун da мыјла експорт программа вöсна косасöм лезынныд оппортуністіческöјödјас вылö?

Вочакыв быт вöвсыны делööн, шпал программа 100 пр. вылö тыртömöн.

Тајö кык рајонувса комсомолскöј організацијајаслöн мог—сетны біржајасö коланамыј комсомолечјасöс, најöс сувтödны бригадаöн уӡавны, сені уӡвын лучкі јуклömöн, паскödны быдлунја кос 100 пр. вылö программа тыртöм вöсна, массöвöј-політіческöј уӡ нуödöм подвылын.

Ответственнöј редактор

А. Г. РОЧЕВ.

Упол. Облiта „d“ № 620 Типографија Коми ГІЗ г. Сыктывкар Тіраж 2285